

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਜੇ.

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ @ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2017 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 4539

ਅਕਤੂਬਰ 09, 2017

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908—ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ—ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ—ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ—ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਕੇਗੀ—ਬਦਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ—ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ—ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮੁਦਈ/ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਲਟਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ ੭)

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਾਈਟਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ

ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ।

ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 10)

ਐਮਐਸਬੈਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਡੀ.ਐਸ.ਰੰਧਾਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੁਬਰਿਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਕਵੀਏਟਰਾਂ ਲਈ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਜੇ.(ਮੌਖਿਕ)

(1) ਅਸਫਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3.7.2014 ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 15.12.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਰਾਹੀਂ।

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਸਬਿਪ ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 2 ਕਨਾਲ 12 ਮਰਲੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 281 ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਨ (1 0), 281 ਮਿੰਟ (1-2) ਸਾਲ 2005 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 1/1 ਅਤੇ ਖਤੌਨੀ ਨੰਬਰ 2-3 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। -06 ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਇੱਥੇ) ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

(3) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 (ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ) ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ

ਲਈ (Rameshwar Singh Malik J) ਅੱਗੇ ਅਤੇ, ਜਦਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ.4 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 6 ਇੱਥੇ) ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਐਕਸਪਾਰਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਂਝਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ।

ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿਰਫ ½ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ½ ਹਿੱਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰ: 281 ਮਿ: (1-0) ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 1.10.1971 ਤੋਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਖਸਰਾ ਨੰ.281 ਮਿ: (1-2) ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1975-76 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਅਗਲੇਰੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 14.5.1994 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 99/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਨੇ 26.5.1988 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ 16 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਸੂਟ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ-ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ:-

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.
- (2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ. ਓ.ਪੀ.ਡੀ.
- (4) ਕੀ ਕੋਰਟਫੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ.
- (5) ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ.
- (6) ਰਾਹਤ.

(5) ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਲਿਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ

'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਬਜ਼ਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਿਅਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਡੀਓ

3.7.2014 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 15.12.2016 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਅਸਫਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.2 ਦੇ ਹੱਥੋਂ।

(6) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

(7) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਲਟਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(8) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ **ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਲਹੌਜ਼ੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ**¹ ਅਤੇ **ਜਗਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਵੀਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਕੇਸ**,² ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਡਬੱਧ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਵੀ ਅੰਤਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ **ਪਦਮਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ)** ਬਨਾਮ **ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ** ਬਨਾਮ

11970(3) SCC 802

22006 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 429

32002 (3) SCC 533

(Rameshwar Singh Malik, J.)
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮਨਚੰਦ

ਹੋਰ⁴, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਇਲੀਆ⁵ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ,⁶

(9) ਦੁਹਰਾਓ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਖਿਪਤਾ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮਨਚੰਦਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ (supra) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਇਲੀਆਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ), ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ: -

11. “12....ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; (i) ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ, ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਤ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨਤ ਖੋਜ ਉਹ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਜੱਜ ਸਿੱਧੇ, ਜਾਂ ਅਨੁਭਵੀ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ; (ii) ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ; ਅਤੇ (iii) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਿਰਣਾ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਤਰਕ ਨਾਲ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਇਕੱਲੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੈ। (ਵੇਖੋ: ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਐਸ.ਸੀ. 647) ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਧਨਵੰਤੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1996 (6) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 44) ਇੱਕ ਕੇਸ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਕਵਿਨ ਬਨਾਮ ਲੀਧਮ (1901)

42004 (3) SCC 75

52006 (1) SCC 275

62008 (2) SCC 533.

AC 495 (HL), ਅਰਲ ਆਫ਼ ਹਾਲਸਬੇਰੀ ਐਚ ਸੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਰ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ, ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਯਤਨ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਐਡ.** ਉਤੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਖੋ। ਮੁਹੰਮਦ. ਇਲਿਆਸ, (2006) 1 SCC 275 p.282 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 12.

12. 15....ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਯੂਕਲਿਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਲੰਮੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੱਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਲੰਡਨ ਗ੍ਰੇਵਿੰਗ ਡੌਕ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਹਾਰਟਨ (1951 AC 737 p.761 ਤੇ), ਲਾਰਡ ਮੈਕ ਡਰਮੋਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (All ER p. 14 C-D)

"ਮਸਲਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕੇਵਲ ਵਿਲਜ਼, ਜੋ ਦੇ ਇਪਸੀਸਿਮਾ ਵਰਟਰਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ

(*Rameshwar Singh Malik, J.*)
ਸਤ ਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜਜ਼ਾ

16. ਹੋਮ ਆਫਿਸ ਬਨਾਮ ਡੋਰਸੇਟ ਯਾਚ ਕੰਪਨੀ (1970 (2) ਆਲ ER 294) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਕਿਹਾ (ਆਲ ER p.297g-h ਤੇ), "ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ...ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।" ਮੇਗਾਰੀ, ਜੇ ਸ਼ੇਫਰਡ ਹੋਮਸ ਲਟਡ ਬਨਾਮ ਸੰਧਾਮ (No.2) (1971) 1 WLR 1062 ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (AII ER p. 1274d-e) "ਇੱਕ ਨੂੰ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਰਸਲ ਐਲਜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦਾ ਐਕਟ ਹੁੰਦਾ।" ਅਤੇ, ਹੈਰਿੰਗਟਨ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ (1972 (2) WLR 537) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮੌਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: (AII ER p. 761c)

"ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਣ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਕਥਨ।"

17. ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਲਚਕਤਾ, ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਤੱਥ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਡੇਨਿੰਗ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਲੋਕਸ ਕਲਾਸਿਕਸ ਬਣ ਗਏ ਹਨ: (ਅਬਦੁਲ ਕਯੂਮ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ, ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 680

"ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੇਰਵੇ ਪੂਰੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਰਤਾਵੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਰਡੋਜ਼ੋ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।) ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਾਈਨ ਦੇ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਨਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

"ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਓਗੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ। ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ Ed. ਵੇਖੋ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ VS ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮਨਚੰਦਾ, (2004) 3

SCC 75, pp. 83-84, ਪੈਰਾ 15-18।"

(10) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਾਈਟਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(11) ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਤੀਜੇ, ਜੋ ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ: -

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ½ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ½ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾਵਾਂ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਕਾਕੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਪੜਦਾਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ½ ਹਿੱਸਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਧਰ, ਆਪਣੀ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਤੱਥ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਏ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(*Rameshwar Singh Malik, J.*)

ਇਤਿਕਾਲ ਨੰ.14648. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਵੀ 2005-06 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਪੀ2 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਚਾਈ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਦੋ ਪੱਧਰੀ ਰੱਖਿਆ ਭਾਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਅਤੇ 14.5.1994 ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫਾਲਤੂ ਕਾਗਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੋ ਖਸਰਾ ਨੰ. 281 (1-2) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਮਾਰੂਸੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਿਤਾਬ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਲਈ ਦਰਜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.3 ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। D7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਪੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਲ 1975-76 ਤੋਂ 'ਗੈਰ ਮਾਰੂਸੀ' ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ

'ਇੱਛਾ' ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੈਅ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਦਲੀਲ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦੂਸਰੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਸਲੇਡੀਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ A ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਿਆਨ ਕੌਰ, ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਲ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਾਈਟਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖਿਤਾਬ ਕਿਵੇਂ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕੇਵਲ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਫਾਲਤੂ ਕਾਗਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਮਾਰੂਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਦਰਅਸਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਬੇਈਮਾਨ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਰਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖੁਦ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਇੱਕ ਗਣਿਤ ਜੋਖਮ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(13) ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ, ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਨਾਰਾਇਣਨ ਰਾਜੇਂਦਰਨ** ਬਨਾਮ **ਸਰੋਜਨੀ ਲਕਸ਼ਮੀ**⁷ ਅਤੇ **ਸਤੰਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ** ਬਨਾਮ **ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾਰੀ**⁸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਤ ਦੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਬਾਹਰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(15) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ